

UMEÅ UNIVERSITET

Verksamhetsberättelse 2016 Humlab

Fastställd 2017-02-22

Verksamhetsberättelsen samverkades 2017-02-16.

Inledning

Fakultetens övergripande verksamhetsuppdrag till Humlab år 2016 anges till:

Humlabs syfte är att initiera, inspirera och utveckla relationen mellan humaniora, kultur och informationsteknik inom forskning, forskarutbildning och undervisning vid i första hand humanistiska fakultetens institutioner och enheter, men även inom universitetet i stort och i samverkan med externa aktörer. Humlab ska vara ett starkt kompetenscentrum vid Umeå universitet med tillgång till teknisk miljö specifikt för digitala humaniora (DH). Verksamheten ska organiseras så att en bred kompetens kan erbjudas inom DH.

Humlabs målgrupper är i prioriteringsordning forskare, forskarstuderande, lärare, teknisk-administrativ personal och studenter vid Umeå universitet verksamma inom DH i samverkan med externa aktörer.

Detta anger riktningen för den anslagsfinansierade verksamheten.

Inför 2016 utsågs ny föreståndare för Humlab och en styrelse tillsattes av fakulteten under våren. I och med detta skapades en ny ledningsstruktur för enheten. Inför år 2016 reviderades och tydliggjordes också Humanistiska fakulteten Humlabs anslagsfinansierade verksamhet. I och med det angavs en tydligare riktning mot forskning och undervisning – vilket också slagit genom i 2016 års verksamhet. 2016 inleddes med en verksamhetsanalys som utmynnade i en omställningsprocess med anledning av en osäker framtida ekonomisk situation för Humlab. Idag är dock den ekonomiska situationen under kontroll och 2017 års budget godkändes utan kommentarer av fakulteten. Detta sammantaget har dock medfört väsentliga förändring i organisation och personalstyrka.

I efterdyningar av ett turbulent år under 2015 gavs förutsättningar inför 2016 att skapa en stabil organisation med en tydlig struktur och få koll på de ekonomiska ramarna, vilket stora delar av året har ägnats åt. Utöver det har ett antal prioriterade verksamhetsområden och samarbetspartners identifierats och tydliggjorts för att utifrån det fokusera och prioritera verksamheten. Arbetet med att lägga en stabil grund för verksamheten har således genomförts

UMEÅ UNIVERSITET

under 2016, och allt tyder på att utvecklingen gått i rätt riktning, vilket föreliggande plan bekräftar.

Givet läget vid skrivandet av 2016 års verksamhetsplan (vilken sträckte sig fram till 2018) utgjordes den av ett tämligen kort dokument, men planen har reviderats betydligt inför 2017-18.

Verksamhet

Mycket av Humlabs verksamhet bygger på samarbeten med olika aktörer inom utbildning, forskning och samverkan. Humlab har ett aktivt samarbete inom undervisning främst med Institutionen för kultur- och medievetenskaper (Kulturanalys-, Museologi- och Kultumentreprenörsprogrammen). Men det finns också inslag vid Konsthögskolan och Idé- och samhällsstudier. Förutom detta bedrivs även kortkurser i egen regi inom olika områden.

Humlabs roll och åtaganden inom grund- och avancerad utbildning fortsätter definieras och formaliseras. Humlab har numera en representant (adjungerad ledamot) i fakultetens USTRA, och man har också samarbete med humanistiska fakultetens forskarskola. Samarbetet med forskarskolan har under 2016 formaliserats. Humlab har numera en representant i forskarskolans referensgrupp. Humlab har under 2016 också gett en doktorandkurs inom området som kallas digitala humaniora som stöd till framför allt fakultetens doktorander med en digital inriktning.

Humlab bedriver både egna bidragsfinansierade forskningsprojekt, och är även involverad i forskningsprojekt vid fyra av fakultetens enheter; Språkstudier, Idé- och samhällsstudier, Institutionen för kultur- och medievetenskaper, och Vaartoe (Centrum för samisk forskning). Vid 2016 års utgång avslutades två stora bidragsfinansierade projekt vid Humlab. Dessa projekt har till stor del ersatts av nya projekt under 2017 dels hos Humlab men även genom samarbete med andra institutioner vid fakulteten, och vid andra universitet. Humlabs forskande personal tilldelades också tre utrymmen av fakultetens prestationsbaserade resurs. Humlab framstår i skenet av denna utveckling allt mer som en forskningsinfrastruktur med teknik och kompetens (teknisk såväl som akademisk) inom området digitala humaniora.

Gällande mer samverkansinriktade uppdrag har ett projekt inom uppdragsforskning genomförts under 2015 och 2016 för Örnsköldsviks kommun relaterat till framtagande av spelidé för barns lärande. Under 2016 avtalades även om uppdragsutbildning rörande kultumentreprenörskap riktad till Region Norrbotten vilket genomförs under 2017.

Ekonomi och personal

Humlabs ekonomi är åter i balans. Den ekonomiska situationen inför budgetåret 2016 var oviss för Humlab, bland annat eftersom bidragsprojekt inom forskning avslutades under 2016. Bokslutet för 2016 visar dock ett resultat för Humlab på +4 511 tkr, och i budget 2017 uppgår resultatet för verksamheten till +887 tkr. Resultatet är till viss del relaterat till att engagemanget i externfinansierade forskningsprojekt blev större än förutspått, men kan framför allt härledas till att verksamheten bedrivits mer återhållsamt jämfört med tidigare år på grund av 2016 år

UMEÅ UNIVERSITET

turbulens. Personalstyrkan har minskat under 2016, från 22 personer oktober 2015 till 17 personer oktober 2016. Omställningsprocessen försvårade nyanställningar, vilket återspeglas i det positiva resultatet.

Humlab-X

Under 2016 har arbetet att utveckla och utöka verksamheten vid Humlab-X på Konstnärligt Campus intensifieras. Möjligheter till samverkan med parter inom och utom universitetet undersöks och prioriteras för denna del av verksamheten. En genomlysning av verksamheten vid Humlab-X påbörjades under 2016 med anledning av att initiala uppstartsbidrag löper ut under 2017, men i nuläget, efter en ny ekonomisk beräkning är det först vid 2018 års slut de ekonomiska förutsättningarna kommer att förändras givet rådande förutsättningar.

Uppföljning av utvärderingskriterier i verksamhetsplan 2016:

Forskning

Under 2016 har fokus inom forskning varit att knyta an till strategiskt utvalda inriktningar både gällande teknikutveckling och forskningskompetenser. Identifierade starka och strategiskt viktiga områden är digitala praktiker, digital pedagogik, textanalys och visualisering. Under verksamhetsperioden prioriteras verksamhet inom dessa områden. Pågående samarbeten ska stärkas, renodlas och utvecklas. Humlabs egna forskare och forskare som samarbetar med forskare och/eller de tekniker

Utvärderingskriterier:

Kartlagda och dokumenterade kompetenser, samt en strategisk kompetensförsörjningsplan inför verksamhetsplan 2017-2018.	Delvis utfört.
Påbörjat arbete med befattningsbeskrivning och kompetensförsörjningsplaner för HUMlabs personal.	Ej utfört. Detta arbete har påbörjats 2017.
Ha en substantiell del i åtminstone tre ansökningar riktade till EU:s forskningsfonder, sex ansökningar riktade mot nationella forskningsfinansiärer – vilket skall ta höjd för att motsvara 200% för T/A-personal och 300% för forskande personal.	Utfört. 14 inskickade ansökningar, vara 9 med Humlab som värdinstitution. 2 av dem var riktade till EU:s fonder (ERC resp. Horizon 2020)

Undervisning

Inom undervisningen har Humlab goda samarbeten med en del av fakultetens institutioner. Detta är något som dock behöver, och har potential att, vidareutvecklas. Humlab har nu en adjungerad position i fakultetens utbildningsstrategiska kommitté (USTRA), och är med i Humanistiska forskarskolans referensgrupp. Inför 2017 har fakulteten omformulerat och tydliggjort Humlabs uppdrag för IKT-coachens uppgift till institutionerna. Humlab har även i slutet av 2016 skickat ut

UMEÅ UNIVERSITET

enkät till institutionerna vid fakulteten för att kartlägga behov och önskemål för den digitala kompetensen hos fakultetens lärare som sedan kan ligga till grund för Humlabs tekniska och pedagogiska stöd för fakultetens lärare.

Utvärderingskriterier:

Handlingsplan för undervisningsåtaganden, utifrån dels fakultetens generella uppdrag till Humlab dels det specifika uppdraget som gäller Humanisthuset, att ingå i verksamhetsplaneringen för 2017-2018.	Delvis utfört
--	---------------

Samverkan

Humlab har haft stora inslag av samverkansinriktad verksamhet genom åren, dock - skall enligt fakultetens uppdrag till Humlab - forskning och undervisning prioriteras. I verksamhetsplanen 2016 förtydligas att riktlinjer för Humlabs samverkan skall tydliggöras. I centrum för Humlabs framtida samverkansåtaganden skall stå undervisning och forskning inom Humlabs verksamhetsområden.

Utvärderingskriterier:

En plan för samverkan att ingå i verksamhetsplanen för 2017-2018.	Utfört
---	--------

Stöd och drift

För att skapa en stabil struktur för en framtida kontinuerlig och stabil verksamhet lyftes detta avsnitt i verksamhetsplanen 2016. Utfallet från verksamhetsanalysen som upprättades 2016 medförde förändrat behov av administrativ personal samt fördelning av administrativa uppgifter. Detta påverkade således även lednings- och verksamhetsstruktur.

Utvärderingskriterier:

Dokumenterad och implementerad besluts- och verksamhetsstruktur.	Utfört
Dokumenterade och implementerade rutiner för återkommande beslut.	Utfört
Inlämnad verksamhetsanalys.	Utfört